

**Effektrapport 2020 (ekonomisk rapportering avser senaste bokslutet d.v.s. 2019)
Star for Lifes insamlingsstiftelse, organisationsnummer 802425–7134**

1. Bakgrund, verksamhetsområden, avgränsningar och geografisk täckning

Star for Life startades 2005 av entreprenörsparet Christin och Dan Olofsson i samband med att de startade verksamhet i Sydafrika. De kunde på nära håll se effekterna av aidsepidemin. De samlade därför en grupp mentala coacher, musiker och skolledare från Sverige och Sydafrika och formade ett pedagogiskt koncept med syfte att stärka ungdomars självkänsla. Verksamheten är idag inne på sitt femtonde år och mer än 450 000 ungdomar har gått igenom programmet på sina ordinarie skolor. Idag bedrivs verksamhet på 120 primary- och high schools i Sydafrika och Namibia. I Sverige bedrivs information och insamlingsarbete och en avgränsning är att vi har kostnader för detta i Sverige vilket gör att det inte går att använda 100 % av insamlade medel till ändamålet.

Star for Life är en insamlingsstiftelse med säte i Sverige med ändamål att samla in pengar till behövande barn i Afrika. För att fullgöra ändamålet ges pengar till Star for Life i Sydafrika och Namibia, men detta är i juridisk mening självständiga organisationer. Vi har ett skriftligt avtal med dessa för att säkerställa hur våra medel används samt styrelserrepresentation. Vi väljer att skildra hur pengarna används i mottagarländerna eftersom ändamålet för stiftelsen är att pengarna skall användas i Afrika. Samtliga Star for Life organisationer benämns internt som "Star for Life Group".

Men det är viktigt att betona att ur ett rent juridiskt perspektiv är insamlingsstiftelsen i Sverige skild från övriga NGO:s i andra länder, dock med syftet att samla in medel till dessa. Det kan vara befogat att nämna att för att arbeta inom skolor i mottagarländerna måste utföraren vara registrerad och godkänd i landet. Vi reglerar sedan via avtal och närvaro på plats att våra insamlade medel används för det syfte som givarna skänkt medel till.

2. Problem vi adresserar, målgrupp, resurser, aktiviteter, eftersträvade effekter, antagande vi gör för att nå önskade effekter.

Enligt insamlingsstiftelsens s.k. ändamålsparagraf är syftet med Star for Life, *"att inom ramen för Star for Lifes skolverksamhet, utan vinstsyfte och utan begränsning till vissa personer och grupper, befrämja medvetenhet om farorna med HIV/AIDS och fördelarna med en sund livsstil bland elever i företrädesvis åldrarna 13-20 år på skolor i Sydafrika och andra afrikanska länder*

genom främst bidrag till uppfostrings- och utbildningsverksamhet och utbildning av lärare och ledare”. Insamlingsstiftelsen har sitt säte i Sverige men samlar in medel till separat registrerade Star for Life-organisationer i andra länder.

Som framgår med denna paragraf vill vi upplysa om farorna med hiv/aids samt verka för en sund livsstil, genom att bidra till utbildningsinsatser. För att nå detta mål har vi skapat ett speciellt utbildningsprogram som syftar till att stärka elevernas självkänsla och nå sina drömmar. Musik är en viktig komponent i detta material.

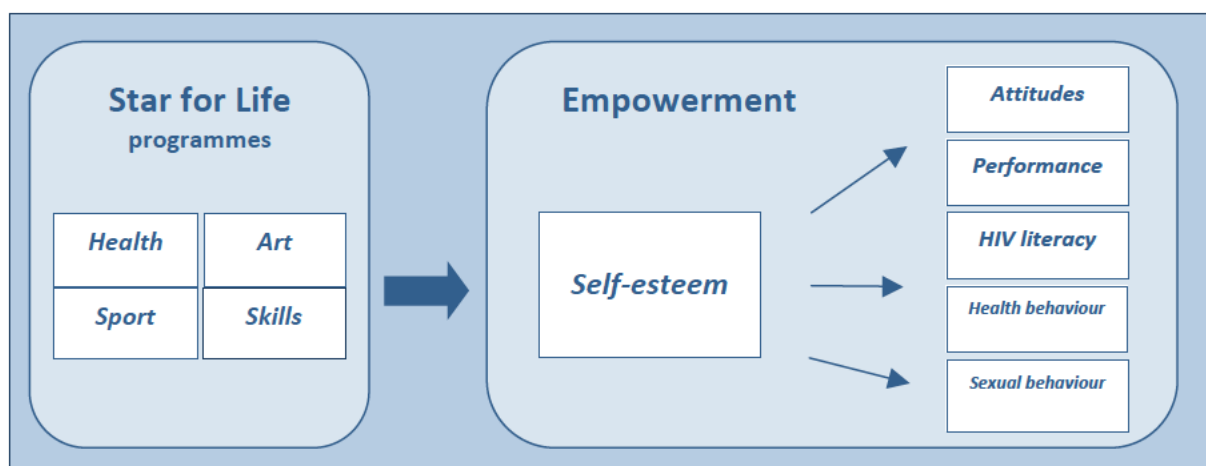
Vi anställer coacher som arbetar i befintliga skolor och implementerar vår metodik. Vi finns företrädesvis på high-schools (ålder 13-19 år) men även på en del primary-schools där det finns yngre barn. Verksamheten har vuxit till idag 120 skolor där det finns mer än 100 000 ungdomar.

Insamlingsarbetet i Sverige har under många år varit fokuserat på att engagera företag som hjälper till med att finansiera vår verksamhet i Afrika. Vi har också varje år offentliga konserter för att sprida information och insamla meddel. Vi arbetar tillsammans med vår afrikanska personal för att gemensamt utveckla programmaterial.

Star for Life har under drygt tio års arbete utvecklat en unik metodik för att skapa förändring hos unga. Metodiken bygger på en *“theory of change”* som har två grundläggande antaganden:

- En starkt självkänsla är en nödvändig förutsättning för att skapa förändring.
- Enbart information räcker inte för att skapa förändring. Man måste också ge inspiration. Vi vill nå bägge hjärnhalvorna eller *“hjärnan och hjärtat”*.

Star for Lifes insats eller idé kan beskrivas på följande sätt:

Modellen visar till vänster de olika förebyggande program eller insatser som Star for Life skapat. Genom ett antal workshops där metoden förmedlas, skapas en starkt självkänsla. Om eleven stärks i sin självkänsla kommer denne att bättre möta de utmaningar som väntar – en ändring av beteende. Det kan vara bättre skolbetyg eller ett säkrare hälsobeteende – den stärka självkänslan blir en motor för förändring.

Idén att en starkt självkänsla kan vara en motor till förändring är inte geografiskt begränsad eller begränsad till just ungdomar. Star for Lifes metodik används idag på tre kontinenter och under de senaste åren har metoden lanserats även i den svenska skolan. Detta sker dock inte med den svenska insamlingsstiftelsen som huvudman eftersom det skulle bryta mot ändamålet för stiftelsen.

Musik intar en central plats inom metodiken. Star for Life vill inte bara informera om varför skolan är viktig eller vilka hälsofaror som finns - man måste också inspirera eleven att tro på detta för att åstadkomma en förändring. Därför används musik som ett pedagogiskt redskap. Musiker anställda av Star for Life har skapat specialskrivna musik för programmet som används inom de olika workshops som har producerats.

En viktig komponent i arbetet är att bygga på ungdomars drömmar. Genom en särskild *Drömbok* uppmuntras eleverna att formulera sina drömmar om framtiden. När detta gjorts identifierar man de förutsättningar men också de hinder som kan finnas för att förverkliga drömmen. Förutom *Drömboken*, som eleven fyller med anteckningar, intar också *Star for Life-stjärnan* en central plats i metodiken. Varje udd i stjärnan förmedlar ett av de kärnvärden som skall kommuniceras. Stjärnan sammanfattar budskapet på ett pedagogiskt sätt: Om du har en dröm, om du håller dig frisk, om du bestämmer dig och är hängiven det du tror på: *gör du det möjligt!*

3. Resurser

Insamlingsstiftelsen Star for Lifes totala verksamhetsomkostnader uppgick enligt bokslut för 2019 till 34 103 666 kr. (2018: 31 782 884 kr). Vi nämnde inledningsvis att Insamlingsstiftelsens ändamål är att insamla medel till behövande barn i Afrika men att det är förenat med kostnader som omöjliggör att 100 % av insamlade medel går till Afrika. Vi kan dock rapportera att 92 % av insamlade medel gick till ändamålet, vilket är en mycket bra siffra. Eftersom respektive Star for Life organisation o mottagarländerna är självständiga juridiska enheter kan deras kostnader och insamlingsresultat inte inbegripas i den svenska insamlingsstiftelsens resultat. Om vi gjorde det skulle både kostnader och intäkter öka. För att göra en uppskattning kan sägas att de totala intäkterna 2019 för insamlingsstiftelsen var 33 667 754 kr. Om vi skulle medräkna våra organisationer i Afrika skulle siffran stiga till cirka 40 mkr.

4. Utvärdering av prestationer

Star for Life bedriver idag motivations- och hälsoarbete i 120 skolor bland ca. 100 000 elever. Vi bygger inga egna skolor utan vår personal arbetar inom det befintliga skolväsendet där ungdomarna finns. Det gör vår verksamhet mycket kostnadseffektiv. Det arbete som beskrivs ovan utförs av totalt ca 100 personer. Vi brukar säga att en elev kostar 200 kr under ett år i en Star for Life skola. Kostnaden ligger i huvudsak på våra coacher som finns på skolorna.

Vi har organiserat ett s.k. monitoringarbete som kartlägger det dagliga arbetet bland våra coacher. Dessa använder vanligen fredagar som "rapportdag" till vår monitoringenhet. Dessa rapporter sammanställs sedan i kvartalsrapporter. Utan detta rapportsystem hade det varit ytterst svårt att noga kunna följa arbetet på 120 skolor som är utspridda på stora områden.

Vi har dessutom tagit fram tre större utvärderingar: 2010, 2012 och 2015. Vi arbetar just nu med en fjärde utvärdering. Två av dessa har gjorts av externa företag. I en sådan utvärdering görs omfattande slumpmässiga intervjuer med elever. Dessutom görs undersökningar i kontrollskolor dvs skolor i området där vi inte arbetar. Resultaten jämförs sedan. Vi har i dessa undersökningar kunnat konstatera att vi ofta gör skillnad. 2010 kunde vi ex visa på att bland våra elever var antalet tonårsgraviteter 37,5 % lägre jämfört med kontrollskolorna. 2015 kunde vi visa att bland elever som varit sexuellt aktiva hade 55 % tagit ett HIV-test på våra skolor jämfört med 33 % på kontrollskolorna.

Vi hade vid utgången av 2019 tre mobila hälsokliniker och kunde vid årsskiftet lämna följande 3-årsrapport om sitt arbete:

Aktivitet	Antal elever	Aktivitet	Antal elever
Boys talk	2 890	Personal hygiene	551
Girls talk	5 802	Oral health	536
Classroom sessions	40 678	Blood pressure	341
Menstrual cups	446	TBC test	2 460
Mobile clinic clients	4 311	VMMC	498
Vision and hearing tests	2 036	HIV	3 387
Nutrition screening	1 393	Community campaigns	14 447
Totalt antal elever hjälpta (år 2017–2019): 79 776			

Vi har byggt upp ett mycket bra koncept och programmaterial. Vår metodik och vårt skriftliga programmaterial, som vi lagt ner mycket tid och resurser på att utveckla, är vår viktigaste tillgång.

Lägger vi samman insamlade medel på hela Star for Life Group ligger det på cirka 40 mkr. På 10 års sikt är det en 10-dubbling.

Efterhand som vi blivit mer professionella har vi också lyckats attrahera större givare. I juni 2018 beviljades vi stöd av USAIDS på 10,5 MKR. Vi ser det som ett erkännande att denna typ av givare med sin granskning är villiga till att ge oss stöd.

Vi lyckas attrahera större svenska exportföretag som partners. Volvo lastvagnars största csr-projekt i världen är Star for Life. Vi har sedan ett antal år haft förmånen att vara förmånsorganisation hos Postkodlotteriet.

Vi som följt organisationen har den bestämda känslan att vi hela tiden blivit mer professionella. Vi har idag en mycket stark monitoringenhet, vi har byggt upp en väldigt bra ekonomienhet. Vi tillsatte för två år sedan en programutvecklingsgrupp med hjälp av våra mest erfarna pedagoger, som skulle gå igenom allt skriftligt programmaterial. Detta arbete kunde presenteras i maj 2018 till respektive lands styrelse.

Den viktigaste lärdomen vi dragit under dessa 15 år är att det är otroligt viktigt att ha en monitoringenhet samt att regelbundet utvärdera vårt material. Det är också väldigt viktigt att ha ett professionellt programmaterial. Utvärderingar och ett bra programmaterial är mycket viktigt om större internationella givare skall ge stöd till oss – då granskas vi av mycket kompetenta personer.

5. Hur mäter vi?

Att vi på 10 års sikt lyckats 10-dubbla vårt insamlingsresultat ser vi som ett visst mått på framgång.

Men det är arbetet på skolorna som är den viktigaste variabeln när vi mäter vår verksamhet.

Vi mäter detta på två olika nivåer:

För det första räknar vi utförda aktiviteter. Vår monitoringenhet kontrollerar helt enkelt att coacherna verkligen genomför de workshops programmaterial föreskriver, hur många klassrumslektioner som genomförts och hur många individuella konsultationer som genomförts. Det är av stor vikt att ledning och styrelse verkligen får ett underlag som visar att arbetet utförs.

Nästa nivå är svårare. Det är att försöka visa att vårt arbete ger effekt. Hur visar man att vårt skolprogram genererar en beteendeförändring? Vanligen gör vi så att vi slumpvis väljer ut 25 % av eleverna på en skola. Detta görs när vi startar vårt arbete. Eleverna får svara anonymt kring vanor och attityder. Sedan gör vi om mätningen efter 18 månader och efter tre år. Resultaten jämförs sedan med en kontrollskola där vi aldrig arbetat. Variabler vi tittar på kan vara villighet att HIV-testa sig, antal tonårsgraviteter, kondomanvändning osv. Vi kunde exempelvis vid en undersökning visa att tonårsgraviteter var 37,5 % lägre på våra skolor jämfört med kontrollskolorna.

Det bör givetvis påpekas att vi har svårt att mäta effekter på lång sikt eftersom eleverna lämnar skolan och flyttar till andra platser runt landet.

Ulrika Norberg, generalsekreterare

DocuSigned by:

7EDDD85E384D4BB...